

**Чорна, Світлана.** У Биківні вшанували пам'ять замордованих у роки комуністичного терору [Текст] : [у Національному історико-меморіальному заповіднику «Биківнянські могили» традиційно відбулися заходи з ушанування пам'яті жертв політичних репресій] // Голос України. – 2019. – 21 трав. (№ 93). – С. 4 : фот.

<http://www.golos.com.ua/article/317263>

## **У Биківні**

**вшанували пам'ять замордованих у роки комуністичного терору**

**У Національному історико-меморіальному заповіднику «Биківнянські могили» у третю неділю травня відбулися заходи з ушанування пам'яті жертв політичних репресій (на знімку).**



**Тут, де «дерева ростуть з людської крові», — найбільше в Україні місце поховань розстріляних у період Великого терору — у 1937—1938 роках та пізніше. У Биківнянських могилах, де, за різними даними, поховано від 30 до 100 тисяч, — митрополит УАПЦ Василь Липківський, письменники Михайль Семенко, Вероніка Черняхівська, Майк Йогансен, всесвітньо відомий художник Михайло Бойчук, академік Петро Супруненко.**

— Трагедія комуністичного терору має стати повчальним уроком на майбутнє, надійним запобіжником від спроб реанімувати «русский мир» на нашій українській землі, — сказав під час виступу на церемонії вшанування закатованих у застінках НКВС безневинних людей Президент Петро Порошенко. — Сьогодні Україна на східному кордоні Європи стримує нову навалу, тепер уже з боку правонаступника більшовицької імперії — Російської Федерації. Протистояти набагато сильнішому, чисельнішому і до зубів озброєному агресорові стало можливим завдяки дуже ефективним і злагодженим діям України та лідерів вільного світу — США, ЄС, країн Великої сімки, всіх, хто складає потужну світову коаліцію на підтримку України.

Петро Порошенко наголосив, що жахливі злочини комуністичного режиму проти людяності стали можливими через втрату Української державності, яку не вдалося відстояти в часи Української революції 1917—1921 років.

— Наш народ заплатив надто високу ціну за прорахунки. Прорахунки, які були зроблені сто років тому. Ми не маємо допускати навіть думки про те, щоб повторити той гіркий досвід знову, — додав він. — Тому щоразу неодмінно

підтверджуємо тезу про незворотність нашого європейського курсу, європейського курсу України. Про неприпустимість повернення України в лоно Російської Федерації. На землі, де дерева ростуть з людської крові, не може бути й мови про політичні загравання з агресором і спадкоємцем режиму, який цю кров проливав.

У жалобних заходах взяли участь Перший заступник Голови Верховної Ради Ірина Геращенко, міністр культури Євген Нищук, народні депутати Максим Бурбак, Андрій Тетерук, історики, громадські діячі та сотні небайдужих. На своїй сторінці у ФБ Ірина Геращенко написала: «Від імені Верховної Ради я також поклала квіти до меморіального комплексу в Биківні. Пам'ять усіх жертв сталінських репресій вшанували члени уряду, були колеги-депутати з БПП і НФ, священнослужителі, й ключове — родини репресованих і колишні дисиденти, інтелігенція. Я була сьогодні в Биківнянському лісі й згідно з протоколом, звичайно, але в першу чергу як громадянин України».

— Пам'ятати про Биківнянські могили — святий обов'язок держави, народу і кожного з нас, — сказав під час заходів міністр культури Євген Нищук. — У 38-му році з 18-го на 19 травня було

розстріляно понад 500 людей, яких потім кинули в безіменні могили і притрусили вапняком у цьому лісі, де для «спецпотреб» НКВС була виділена величезна ділянка. Такими могилами встелена вся Україна — Вінниця, Одеса, Миколаїв, Львів, Луцьк, Кам'янець-Подільський.

Промовці наголошували, що за встановленими іменами видно, кого першого косила сталінська система — розумних і освічених: творчу і наукову інтелігенцію, селян. І нагадали, що то були страшні часи — в суспільстві жила постійна тривога, душу кожного сковував липкий страх, адже ніхто не знав, прийдуть за ним уночі чи ні й хто буде наступним «ворогом народу».

На їх пошук і страту Москва встановлювала ліміти, за виконання і перевиконання «соцзобов'язань» з виявлення «шпигунів», «контриків», «терористів» змагалися цілі підрозділи НКВС.



**Фото Георгія ЛУК'ЯНЧУКА.**

**Політв'язень Василь Овсієнко (на знімку праворуч)**

наголосив, що нині вже почали порушувати питання скасування фактично завершеної декомунізації та заборони комуністичної ідеології, що може означати відбілювання тих, хто знищував народ і його душу. Незасвоєні уроки минулого можуть обернутися повторенням антигуманної

політики та нової хвилі політичних репресій. Тож, на думку учасників заходів, спільними зусиллями українського суспільства та міжнародного товариства має бути забезпечено гарантії недопущення реваншу тоталітарних режимів тепер і в майбутньому.